ל) [קידושין מג.], 3) ת״כ אחרי פ״י ה״ב, ג) [קידושין יו: וש״כן ת״כ קדושים פרש׳ י׳ אחרי פ״י ה״ב, גו [קידומין יז: וק״נן ת״כ קדושים פרש׳ י׳ ה״א, ספרי שלח קי״ב, ירוש׳ שבת פי״ט ה״ב, פסחים פ״ב ה"ז, פ"ט ה"א, יבמות פ"ח ה"ו, פיט וו וו, ב..... ה"א, סוטה פ"ז ה"ה, פ"ח ר"צ ודריח פ"א ה"א, ה"א, סוטה פ"ז ה"ה, פ"ח ה"א, נדרים פ"א ה"א, 7) [לעיל קז. לקמן קט:], 6) לקמן קיט: פסחים פב: יומא סט: יבמות לה. כתובות טו. סנהדריז עח: פ: ע"ז כד: הוריות ו. מנחות נ: תמורה טו: פרה פ"ז מ"ר, תוספ' דפרה פ"ז ה"ד, ירוש' הוריות פ"א ה"ח, 1) ת"כ אחרי פ"ט ה"ז, 1) [לעיל סכ. לקמן קכ.], 1) [לעיל סכ. לקמן קכ.], 1) אחרי פ"ט ה"ב:, ע) שייך

הוהות הר"ח

(א) גם' על האבן חייב חייב ילא

שינויי נוסחאות

א) איש מה ת"ל איש איש לרבות כו' (כתה"י וש"מ, וכ"ה ברש"י): כ] שאחזו באבר והעלוהו שפטורין (כתה"י ש"מ): ג] ההוא מאי עביד ליה וש"ם). גן ההוא מאי עביד ליה מיבעי (כתה"י וש"ם): ד] איש דשחיטה גמי (ש"מ, ד"ו ופ"ט וש"ח, ובעי"ז בכי"צ): ה] עי' ניפה עיניים נשם מרכנת המשנה דהרמב"ם לא הוה גר' ואפילו לשלונל ט למו שוש גל ואפיקד השוחט לאיש. ועי' יד דוד: ו] ל"ל והעלן וכן בכל הסוגיא ון כ"ל היגלך וכן ככל הסוגים (ב"ש, וכיה ברוב החריה": ז] "לכ"י חרץ (כתה" ושימ): ח] כלי"כ וכ"ע נוסף ואי משום דיועה דבנתים אין ידיעה לחצי שיעור: ב] והחזירו דברי הכל כרי הד"ל (דיה: י] כ"ל דברי הכל לאו העלאה היא (ב"פ ובן תוננונים ברום: יומר בריים ובי"ם ומינונים ברום יומר תוקן בגלי כי"י): יא] כלי"פ וכ"ע נוסף וכגון שלא נודע לו בין שאר איברים להקטרת זה האבר דחצאין דאי נודע לו מחייב ר' שמעון שתים והק"ד. ועי' ח"נ ד"ה ומ"ס מש"כ על נוס' זה: יב] נ"ח פנים דהיינו להקטירן בפנים שחסרו והעלן להקטירן בפנים שחסרו והעדן בחוץ (ב־ש): יג] שפקעו (כי־פ): יר] יוסי דאי כר' יוסי כיון דבפנים כו' כל"ל (*ש"ח): דבפנים כו' כל"ל (*ש"ח): מון ל"ל ניחיים (*m"m) מון ל"ל מון ל"ל ניחייב ("ש"ח). מון ("ל והעלן וכן להלן נסמוך (בחה"י): יו] כש"מ מוחק תיכת אפילו: יח] איסורן אם העלה כל"ל ("שמכ"י): ימ] ל"כ אלא המעלה ("שמכ"י): ימ] ל"כ אלא המעלה להדיוט ר״ל שמעלהו למאמרו ילכבודו. ע"כ מספר ישן (ב"ש): כן כד"ו דאיתיה. וכנ"ק מגיה דעדיין איתא: כא] ואבר כתיב, צריך שיהיה האבר כולו קיים כשמעלה ממנו אבל אבר כו' כל"ל (ב"ש): כב] ל"ל דמחייב (ב"ש וצ"ק): כג] ונקטרה עם (ב"ש וצ"ק): כג] ונקטרה עם השאר כל"ל (צ"ק): כר] המעלה נמן [מן ה]עולה ומן האימורין בחוץ חייב ואימורין מצטרפיז לכזית כו׳ כנ״ל (ב״ש) וג" נ"ק וגבי עולה קתני עולה ואימוריה מצטרפין לכזית להעלותן כו׳. ולפנינו ע"פ כה"ז

למעוטי שוגג אנום ומוטעה. דהכי דריש בת"כ ח כל ההוא דגבי ונכרת כשישנו בהווייתו ובדעתו ולא אנוס ולא שוגג מאיליו או מוטעה ע"י אחרים: חרי ההוא כחיבי. דם יחשב לאיש ההוא בשחיטה כחיב (ויקרא יו): אלא לה'. דכתיב גבי שחיטה ל"ל: להוליא שעיר המשחלת.

דמשמע הראוי ליקרב לשם חייבין עליו בחוץ ושחינו עומד לשם חין חייבין עליו בחוץ ולקמן בפ' בתרא (דף קיג:) דריש לה תנא דברייתא הכי וגלי בשחיטה והוא הדין להעלאה דהא מיגמר גמירי מהדדי כדאמרן ולעיל קז.ן לערב פרשיות בר מהנך תרי חומרי דמתני׳ דמפרשי קראי בכולהו בין לחיובה בין לפטורה: מה מ"ל היש איש. גבי העלאה: ושחטו פטורין. כדילפינן לעיל דכתיב ההוא: אכל בהמה כתיב. על כל הבהמה הוא חייב ואינו חייב על אבר אחד הלכך כולה חדה העולהה היה חז: מבל במבר מחד. והקריבו לחלאין לאחר שהקריב שאר האיברים דאילו עליו לבדו אפילו ההריב שלם פטר ליה ר' יוסי או מיירי שפקע מעל האש וחזר והחזירו בו: דברי הכל ז העלחה חחת היא. דהח אותו כתיב שלם ולא חסר יאן: ור' יותנו אמר מחלוקת באבר אחד. ודכולי עלמא אותו אכל אבר ואבר כתיב ומאן דמחייב סבר מוהטרי פנים יבו שחסרו והעלו בחוץ חייב דהא מהדרינן פוקעין למזבח דהוו להו חסר וכי כתיב אותו אמוקטרי חוץ כתיב: **ומ"ס פטור**. דנפקא ליה מלא יביאנו כר׳ ישמעאל [לעיל קו.]: לא נחלקו אלא במוקטרי חוץ כו' מר סבר חייב. דכי כתיב חותו למעוטי פחות מכזית אתא שאין הקטרה שלימה וכדדריש ליה לקמן: פוקעין. שפוקעין יו מעל האש: דלא כר׳ יוסי יו. דכיון דבפנים בני הקטרה נינהו ואע"ג דחסרו בחוץ נמי מיחייב במוקטרי פנים שחסרו והעלו בחוץ אלמא קסבר אבוה דשמואל דרבי יוסי אמוקטרי פנים שחסרו והעלו בחוץ פליג: ויבן נה מובה. אלמא אפילו יו במת יחיד שהיא בחוץ אינה העלאה בלא מזבח: על הצור. בלא בנין מזבח לשם כך וקרי ליה העלחה: גובהה בעלמח. כדרך כל הארץ שיהא נוח להשתמש ולה לחובת מזבח: מזכח פסח ההל מועד כו'. האי קרא דריש ליה ר"ש בת"כ הכי וורק הכהן את הדם על מזבח ה' פתח אהל מועד ולא מזבח בבמת יחיד בשעת היתר הבמות ובפרשת המעלה בחוץ כתיב: ה"ג חייב יצח מיבעי ליה ה"ק לפיכך בשעת איסור הבמות העלה ע"ג הסלע או על גבי החבן חייב: ילח מיבעי ליה. כיון דאמר אין מזבח בבמה בשעת היתר הבמות קחי הילכך יצא מיבעי ליה: ה"ק לפיכך. הואיל ובבמה בשעת היתר הבמות הויא ההטרה בשעת איסורו יחו אם העלו על הסלע חייב: קרן ולבש ויסוד וריבוע. דקי"ל דמעכבי במזבח המשכן בפרק קדשי קדשים (לעיל דף סב.) מהו שיעכבו בבמת יחיד: בבמה גדולה. אף נוב וגבעון שהיו במות

ליבור וכל שכן שילה ובית עולמים:

שוגג אנום ומושעה. קלת קשה אנוס ל"ל קרא פשיטא דאונס רחמנא פטריה ושמא האי אנוס פרט לאומר מותר ותימה ל"ל קרא למיפטריה מכרת כשהוא שוגג פשיטא בר קרבן הוא י"ל ס"ד אמינא אי לא מיימי קרבן ליהוי בכרת דהא לאחר הבאת קרבן

עבודת כוכבים ואם הזיד בעבודת כוכבים ושגג בהעלחת חוץ אינו מביא על שגגתו חטאת ותימה אמאי יתחייב מעלה לחבירו משום מעלה בחוץ כיון דמזיד בעבודת כוכבים לאו שב מידיעתו הוא דמומר לעבודת כוכבים מומר לכל התורה כולה ובחנם דחה עלמו בקונטרס דמעלה לחבירו אין שייך לחייבו משום עבודת כוכבים כיוו ד,אין מתכוין לשם עבודת כוכבים יו: להוציא שעיר המשתלח. סיינו לאחר הגרלה דקודם

הגרלה מיחייב אתרוייהו כדמוכח פרק בני שעירי (יומא דף סב:):

דברה תורה כלשון בני אדם. בפרק אלו מליאות (ב"מ

דף לא:) פירשתי: אבל בהמה בתיב. לפיכך העלה כמה אברים זה אחר זה אינו חייב אלא אחת אקמא מיחייב דאייתיה בו לכולה בהמה ואאחריני פטור דכבר חסרה דמה שהעלה הרי הוא כנאבד ומ"ס אכל אבר ואבר כאו אבל אבר אחד שהעלה לחלאין לכ"ע לא מיחייב אלא אחת ומיחייב אזית קמא ורבי יוחנן אמר מחלוקת באבר אחד דמר סבר מוקטרי פנים שחסרו והעלן בחוץ חייב וכי כתיב לעשות אותו אשחוטי חוך אבל לא אשחוטי פנים דהא מהדרינן פוקעין ומר סבר פטור כר' ישמעאל דלעיל וקסבר דלא מהדרינן פוקעין [אבל בד' וה' אברים חייב על כל אברן לכ"ע וא"ת מאי טעמא לא מיחייב אכזית שני נהי דלא מהדרינן פוקעין מ"מ אם מחתך אבר אחד לכמה זיתים חייב להעלות את כולן א"כ הקטרה הוא ואמאי לא מיחייב עלה בחוץ וי"ל דהא מיחייב כבו להקטיר הכל לאו משום דתיהוי חשובה הקטרה בחצי אבר אלא משום דכולה חדא הקטרה היא וכיון שהתחיל בה גומר אבל אי מהדרי׳ פוקעין שחסרה ונקטרה בו שחר מזה יש ללמוד דחשיבח הקטרה בחלי אבר וכ"ג שיטה זו ובקונטרס פי' בע"א: לא נחדקו אלא במוקטרי חוץ שחסרו והעלן בחוץ מר סבר חייב. פי׳ נקונטרס וכי כתיב אותו למעוטי פחות מכזית אתא שאין הקטרה שלימה וכדדריש לקמן וא"ת ומאי טעמא בעי קרא למעוטי פחות מכזית היכן מלינו שחייבה תורה בחלי שיעור וחלי זית חצי שיעור הוא דלא מצינו החטרה להתחייב בפחות מכזית לא לענין מחשבה ושום דבר אלא דוקא גבי שאור ודבש דחייב בפחות מכזית למאן דאית ליה מכח קראי ויש לומר דשמא כיון דמהדרי׳ פוקעין פחות מכזית הוה אמינא דמחייב בחוך אי לאו

דוקאָ כתיב ונסלח לו: ש והמעלה להדיום פמור. פי׳ למעומי שוגג אנום ומומעה אי הכי הכא נמי ₪ בקונטרס פטור משום העלאת חוץ וחייב משום עובד

מיבעי למעומי אנום שוגג ומומעה תרי יההוא כתיבי ואלא ילה' למה לי "להוציא שעיר המשתלח: חומר בהעלאה כו': יֻת"ר יַאישׂאו איש מה ת"ל לרבות שנים שאחזו באבר והעלו שחייבין שיכול והלא דין הוא ומה השוחם להדיום שחייב שנים שאחזו בסכין ושחמו פמורין המעלה להדיום שפמור אינו דין ששנים שאחזו בּ פמורין ת"ל איש איש דברי ר"ש רבי יוםי אומר ברי ר"ש רבי ולא שנים א"כ מה ת"ל איש איש ידברה תורה כלשון בני אדם ור"ש האי ההואי מיבעי ליה למעופי שוגג אנום מומעה ורבי יוםי מהוא ההוא ור"ש הוא ההוא לא דריש ורבי יוםי מדהאי איש איש דברה תורה כלשון בני אדם ההוא יאיש אישם נמי דברה תורה כלשון בני אדם ואלא השוחם להדיום מנא ליה דחייב נפקא ליה ומדם יחשב לאיש ההוא דם שפך ואפילו השוחם לאישה: העלה וחזר והעלה כו': אמר ר"ל מחלוקת כד' וה' אברים דמר םבר כי כתיב ²לעשות אותו סעל השלם הוא חייב ואינו חייב על החסר אכל בהמה כתיב ומר סבר אכל אבר ואבר כתיב אבל אבר אחד דברי הכל אינו חייב אלא אחת ור' יוחנן אמר מחלוקת באבר אחד דמר סבר מוקטרי פנים שחסרו והעלה זו בחוץ חייב ומר סבר בפטור אבל בד' וה' איברין דברי הכל חייב על כל אבר ואבר ופליגא דעולא דאמר עולא הכל מודים במוקטרי פנים שחסרו והעלו בחוץ שחייב לא נחלקו אלא במוקטרי בחוץ יו שחסרו והעלו בחוץ דמר סבר פמור ומ"ם חייב איכא דאמרי אמר עולא הכל מודים במוקטרי חוץ שחסרו והעלו בחוץ שהוא פטור לא נחלקו אלא במוקטרי פנים שחסרו והעלו בחוץ דמ"ם פמור ומ"ם חייב ופליגי ראבוה דשמואל אלישנא קמא דעולא דאמר אבוה דשמואל כמאן מהדרינן פוקעין לגבי מזבח כמאן דלא כר' יוסי: ואינו חייב עד שיעלה כו': אמר רב הונא מאי מעמא דרבי יוםי גדכתיב זויבן נח מזבח לה' א"ר יוחנן מ"ם דר"ש דכתיב יוקח מנוח את גדי העזים ואת המנחה ויעל על הצור לה' ואידך נמי והכתיב ויבן מזבח לה' ההוא גובהה בעלמא ואידך נמי הא כתיב ויקח מנוח ייהוראת שעה היתה ואיבעית אימא ה"מ דר"ש כדתניא יר"ש אומר ימזבח פתח אהל מועד ואין מזבח בבמה לפיכך העלה על הסלע או על האבז חייב יצא מיבעי ליה ה"ק לפיכך בשעת 🏵 חייב איסור הבמות העלה על הסלע או על האבן חייב בעי רבי יוםי בר' חגינא קרן וכבש ויסוד וריבוע מהו שיעכבו בבמה א"ל רבי ירמיה תניא יקרן וכבש וריבוע ויסוד מעכבין בו א מיי' פרק יח מהלכות מעה"ק הלכה יא ופרק יט הלכה ז: הלכה ז: בד ב מניי שם פנייע הלכה יא:

יה: בח ג מיי' פי"ט שם הלכה א:

תורה אור השלם

 וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לא
הביאו להקריב קרבּו ליהוה וְאֶל שְּׁנֵחוֹ אֹהֶל מוֹצֵוֹ לִיתֹּהְ הַבִּיאוֹ לְהַקְּרִיב קְּרְבָּן לִיתֹּהְ לְאִישׁ הַהוּא דְּם שְׁפְּךְ וְנְבְרַת לְאִישׁ הַהוּא דְם שְׁפְּךְ וְנְבְרַת האיש ההוא מקרב עמו:

הָאיש ההוא מקרב עמו: ויקרא יז, ד 1. וְאַלָהָם תאמר איש איש מבְּית יִשְׂרָאַל וֹמָן הָגַּר אֲשָׁר יְגור בְתוֹכָם אֲשֶׁר יַעֲלָה עלָה אוֹ וְבַח: ויקרא יז, ח 3. איש איש מבית ישראל כ. אָישׁ אָישׁ תְּבְּיוֹ יִּשְׁןְ אַל אַשְׁר יִשְׁחָט שׁוֹר אוֹ כֶשֶׂב אוֹ עַז בְּמַחֲנָה אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁחָט מְחוּץ לְמַחֲנָה: ויקרא יו, ג לְמַחֲנָה: לְיֹהוֹה וְיִּקְּחלְיִהוֹה וְיִּקְח מבל הההמה השהרה ומכל העוד השהור העל עלת העוד השהור העל עלת במובה: בראשית ה, כ זיקת מעוח את גדי העזים ואת המנחה ויעל על הצור לידה ומנחה אל לעשות ומנוח ואשתור אימ: ואשתו ראים:

6. וְזָרֵק הַכּהָן אֶת הַדְּם עֵל מְוָבָּח יְהוְה בָּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְהָקְטִיר הַחַלֶּב לְרִיחַ נְיחֹח וְהָקְטִיר הַחַלֶּב לְרִיחַ נְיחֹח ויקרא יז, ו ליהוה:

מוסף רש"י

. למעוטי שוגג אנוס ומוטעה דההוא משמע שיהא בהוייתו לעתו וכישוב וכיסוכ מג.) להוציא שעיר המשתלח. שלינו מיוחד לשס (לקמן קיג:) על השלם הוא חייב. לומו שלס משמע (לעיל קו.) הוראת שעה מתמע (דעייק פו), הוראת שעה היתה. לורך שעה הימה או ראו שם שאר לידי היכר דברים להמיר (בחובות טו). ולא גמריען מינה לדורות (טנהדרין פו) קרך. אבן אמה על אמה ברום אמר לכל קרן: ויסוד. דהיינו אמה כניסה לאשונה (סוכה מט.): וריבוע. אם אין המוכח מרובע (לעיל סב.):

דכתיב אותו: במאן מהדרינן מתני׳ **פוקעין בו'.** הא דמיחייבינן בריש פירקין (דף קז.) לר״ע מוקטרי פנים שחסרו והקריבן בחוץ היינו דוקא כגון אימורי או איברי עולה שחסרו דלא מפסלי בהכי אבל מנחה שחסרה וקטרת ולבונה שחסרו דמיפסלי מחמת חסרון פטור כדתנן לקמן (דף קט:) וכולן שחסרו כל שהוא והקריבן בחוץ פטור וגבי עולה קחני המעלה (עולת כזית) 🗗 חייב ומצטרפין לכזית להעלותן בחוץ וליחייב עליהן משום פיגול נותר וטמא (ואימורים ומן האימורין בחוץ חייב) ומשמע בגמרא דבניתותרו מיירי דקתני בצרייתא עולה ואימורין אין שלמים ואימוריהן

בבמה גדולה ואין מעכבין בבמה קמנה: